

Kedves Testvérek!

Vigasztaló istentiszteleten vagyunk most együtt, az évnek egy olyan időszakában, amikor különösen közel jön a halál, a veszteség, a gyász, az emlékezés. Mondanám, hogy ünnep, de talán inkább egy olyan időszak ez, amikor elkerülhetetlenül szembe jön ez velünk: kicsit túl is akarunk talán lenni rajta, mert nehéz ezekbe az érzésekbe beleengedni magunkat, ha jelentős veszteségeket hordozunk. Kicsit el is vicceli a kultúránk ezt az időszakot a halloween-nel, lehet nagyokat vitatkozni erről, mi miért ünnepeljük vagy nem keresztyénként, s közben ott van a mi magyar kultúránkban nagyon mélyen gyökerező már-már halottkultusz, a temetőjárásnak nem csak kötelessége, de gyakran kényszere. Sok-sok kompenzációval, pótcselekvéssel, ami megint nem segíti az igazi emlékezést, a vigasztalás megtalálását. Olyan, mintha rengeteg mindent csinálnánk, csak ne kelljen egyedül maradni a valódi veszteségek valódi fájalmával. És ez egyébként teljesen érthető. Mert az nagyon félelmetes. Ha mást akarnánk vigasztalni, akkor is, de ha minket magunkat érint, akkor is elég hamar elfognak a szavak a gyászban és a veszteségben. És ez a némaság, a csend, amit ki kell tölteni valamivel. Amiben nagyon nehéz huzamosabb ideig benne maradni. És az is előfordulhat, hogy te szeretsz és tudsz is egyedül lenni, csendben maradni. Közel is engedted magadhoz a fájalmat és megéled. Csak elengedni nem tudod, kijönni belőle. Tovább élni. A fájdalom szubjektív, a veszteség is rendkívül szubjektív, a szeretet tárgya ezerféleképpen hiányozhat. Emiatt ki kell mondanunk: senki sem tud igazán megvigasztalni! Ideig-óráig talán lehetséges ez, de mindig visszatér a fájdalom, s a hiány: ha ügyesen próbáljuk feledni akkor csak álmainkban, vagy lelkünk mélyén lappangva van jelen. Így vagyunk most együtt ezen az istentiszteleten is: a legjobb emberi szándéktól vezérelt, legszeretetteljesebb vigasztalás sem tud teljesen megvigasztalni, csak ha Isten meglátogat minket a Szentlelkével és megáld minket azzal a vigasztalással, amivel csak Ő tud vigasztalni!

Textus: Róm 1, 7-17: *„Mindazoknak, akik Rómában vagytok, Isten szereteteinek, elhívott szentjeinek: Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól. Először is hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy hiteteknek az egész világon híre van. Mert Isten a tanúm, akit lelkemből szolgáló Fia evangéliumának hirdetésével, hogy szüntelenül megemlékezem rólatok, mindenkor kérve imádságaimban, hogy Isten akaratából egyszer már el tudjak menni hozzátok. Mert szeretnélek meglátogatni titeket, hogy megerősítésekre valamilyen lelki ajándékot adjak át nektek, azaz hogy együtt nyerjünk vigasztalást nálatok egymás hite által, a tietek és az enyém által. Tudjátok meg, testvéreim: sokszor elhatároztam már, hogy elmegyek hozzátok, de mindeddig megakadályoztattam abban, hogy munkámnak némi gyümölcse lehessen közöttetek, amint a többi nép között is. Görögöknek és barbároknak, bölcsseknek és tudatlanoknak egyaránt adósa vagyok. Azért szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek is, akik Rómában vagytok. Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek. Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.”*

A Szentírás sokszor beszél az ember törékeny létállapotáról, vigaszra szorult helyzetéről. Azzal találkozunk a legkülönfélébb bibliai könyvekben és történetekben, hogy egy valami végigkíséri az ember létét: a vigasztalan állapot, az elveszettség megélése, annak a valósága, hogy véget ér, ami jó volt, hogy az ember célt téveszt, hogy nem tud az lenni, akinek Isten megálmodta, hogy elveszik, eltéved, elkallódik, hogy feledésbe merül, eltűnik, elmúlik. Az ember, aki kiüzetett a paradicsomból, a bűn uralma alatt él, múlandó lesz és életében ott lesz a hiábavalóság. Ez az a reális kép, amit élénk fest az Írás. Pontosan emiatt Isten legyőzi a legnagyobb ellenséget, a bűnt és a halált, amikor elküldi a Megváltót, Jézust. Aki benne hisz, az átélheti a vigasztalás valóságát: van örök élet a benne való hit által. Az Újszövetségben egyébként, főleg az apostoli levelekben megjelenik a vigasztalás tartalmaként egy érdekes motívum: a Krisztus visszajövele, a vele való teljes közösség, aminek előíze a gyülekezet közössége. Az elválás, az elválasztott, elszakított állapot ellentéte ez: a közösség, a közelség, az Ő megnyugtató jelenléte.

I. TALÁLKOZÁS

Pál apostol ezt a találkozást, ezt a kapcsolódást vágyik megélni a Róma béli gyülekezettel is. Pál vágyik velük lenni, köztük lenni úgy, hogy még sosem találkozott velük. Nem is ismeri őket, de hallott róluk sokat, láthatatlan kötelék fűzi össze őket velük: a hitbeli közösség, a testvérség, a lényegi, valódi összetartozás Isten előtt. Pál a levele bevezető szavaiban hálát ad a gyülekezetért: a Római Birodalom központjában, a pogány kultúra fellegrárában van egy keresztyén közösség, amelyik Krisztust vallja urának és hirdeti Isten mindenek felett való uralmát egy földi szuperhatalom központjában. Ennek lelki, szellemi jelentősége is van, s Pál ezt tudja is. Mert a gyülekezet egy a Római Birodalomnál nagyobb erő és hatalom, a halál felett is hirdeti Isten uralmát és hatalmát: a feltámadt Jézus Krisztust, aki legyőzte a halált. Imádkozik hát értük folyamatosan: mert erre van szükségük! Enélkül gyengék lennének: ezek az emberek nem hősök, hanem Isten gyermekei. Töredékes emberek, akiknek életén mégis átsugárzik az élet. Pál várja a találkozást, a közösséget velük, várja, hogy legyen lehetősége meglátogatni és adni. Adni akar valamit, építeni, továbbadni, de mindezt a kölcsönösség jegyében. „...azaz hogy együtt nyerjünk vigasztalást nálatok egymás hite által, a tietek és az enyém által.” (12.v.) – olvashattuk. Vágyom veletek találkozni, vágyom kapcsolódni és megvigasztalódni – fejezi ki Pál. De vajon miért mondja ezt? Volt-e különösebb ok, ami miatt vigasztalásra szorult akár Pál, akár a Róma béliek? Azt hiszem, nem, hacsak nem a Krisztusért vállalt szenvedések és az általános, minden embert érintő veszteségek és fájalmak miatt. De ez épp elég. Elég ok a vigasztalásra szorult állapotra. A gyülekezet közössége pedig az a hely, ahol együtt lehet ezt átélni: mert összetartozunk a Lélek által, s ebben a közösségben

akar Isten megvigasztalni minket! Nem vagy egyedül! Nem vagyunk egyedül! S ez több, mint együttérző emberek közössége. Isten ugyanis valódi vigasztalással akar megvigasztalni minket. De honnan meríthetnek valódi vigasztalást?

II. AZ EVANGÉLIUM

Mind a rómaiak, mind Pál életének, hitének középpontja, szíve az evangélium. Azaz, hogy Isten országa közöttünk van! Eljött közénk, ránk áradt a menny minden gazdagsága Krisztusban, van út az Atyához és Ő már itt van, munkálkodik is helyreállít, megszabadít. „Szívem kész az evangéliumot hirdetni...” – mondja a gyülekezetnek Pál. És ez egészen meglepő. Miért kell hirdetni az evangéliumot, ha már ismerik? Miért kell egymásnak hirdetni, ha egyszer tudják? Nem valami titkos tudást, valami keményebb eledelt, valami „fejlettebb”, bonyolultabb tanítást kellene hirdetni? Miért csak az evangéliumot? Úgy tűnik az Igéből, hogy mindenkinek erre van szüksége! Nem elég gondolni rá, felidézni (bár ez sem haszontalan), hanem hirdetni kell egymásnak, hirdetni a világban, élni és szólni. Ez minden keresztyén dolga, amíg vissza nem jön Jézus. Újra és újra hirdetni kell, mert ez leplezi le szívünk állapotát és elveszettségét és ez által ragadhatjuk meg Isten kegyelmének valóságát. Mikor az evangéliumot hirdetjük, azzal megvalljuk, hogy kik vagyunk és hová tartozunk! És ebből meríthetünk vigasztalást is. Ezért hirdetem én is, itt és most is az evangéliumot nektek, akik talán először halljátok, vagy sokadszor. A helyzet az, hogy a bűneink miatt, ha érezzük, ha nem, nem volt esélyünk a teljes életre, sőt, a halál utáni boldog örök életre sem. Ha az életünk egy szuperhős film lenne, ez olyan, mintha a nagy csata végén a földön maradunk. És nincs tovább. A nagy út végén egy szakadék tátong és sosem érjük el az egész úton áhított célt. Nem tudunk megérkezni, s az életünk egy céltalan bolyongás. Az evangélium, hogy Isten áthidalta ezt a szakadékot. Elküldte Krisztust, megtisztított a tisztátalanságainkból, megmentett elveszettségünkől. Krisztus áldozatáért megbocsátott, nem haragszik. Jöhetsz hozzá, mert téged akar, terád is vár. Szövetségbe hív, arra a kapcsolatra, kapcsolódásra, amire mindig vágytál! Ennek a lehetősége pedig most van! Mert Ő itt van a Szentlélek által.

Ezen a vasárnapon, mikor a veszteségeinkkel és fájdalmainkkal találkozunk, közel akar lenni, itt van és vigasztal minket! Ezért nem szaladunk most tovább. Ezért nem vicceljük el a halált, ezért nem roskadunk a feneketlen büntudatba, nem toljuk el a fájdalom valóságát, hanem közel engedjük azt magunkhoz. Ezért visszük Isten elé a fájdalmainkat, azaz behívjuk őt a fájdalmainkba! Mert Őt érdekli, mert Ő nem szentvtelen. A mi Istenünk, Jézus Krisztus Atyja a vigasztalás Istene! Lehetsz előtte gyenge! Engedd közel a fájdalmat, hogy megvigasztalhasson Isten!

Mondjuk ki az Ő jelenlétében, ami fáj, ami a valóság. Ha elvesztettél valakit és megrázott a halála és veled van a gyász. Ha sok szép emlék kötött hozzá és hiányzik. És nem tudod, hogyan lehetne az élet nélküle teljes. Akkor is fájhat, ha friss, de akkor is, ha régi a veszteség. Hiányozhat az is, aki meg sem születhetett. Akinek nem nézhettél a szemébe, akit nem tarthattál a karodba. Akkor is igaz ez, ha te nem akartad, hogy létezzen és akkor is, ha nagyon vágytál rá, hogy megszülessen, de el sem kezdte e földi életét. Fájhat egy veszteség akkor is, ha nem volt könnyű a kapcsolat, ha nem volt rendezve, ha úgy ment el, hogy nem tudtatok beszélni. Ha talán bántott és nem fog sosem bocsánatot kérni. Vagy bántottad és már sosem tud megbocsátani. De fájhat az is, ha még él, akit szeretsz, de elszakadt tőled, mintha már nem is lenne, mert távol költözött, mert elszakadt tőled. Megváltozott, már nem az az ember, aki volt. Fájhat szülőként, ha a gyermeked felnőtt s valami (bár ez az élet rendje), végérvényesen véget ért. Fájhat gyermekként, ha a szülőd még él, de már nem lehet vele kapcsolódni, mert már nem ismeri meg szeretteit. De tudjátok, Isten jelenlétében tovább tágul ez a kör: helye van minden fájdalomnak, mert vigasztalásra nem csak akkor van szükségünk, ha meghalt egy szeretett személy.

Elmondhatod Istennek, hogy fáj, ha elhagytak, vagy ha elhagytál mást. Ha hűtlenek lettek hozzád vagy hűtlen lettél. Ha kudarcot vallottál és nem tudod helyrehozni. Ha elvesztetted a reménységet, ha lemaradtál valamiről, ami már nem jön vissza. Ha már lehet sosem lesz társad, gyermeked, akármilyen, ami a teljes élethez kellene. De jöhetünk Isten elé, ha elszalasztott lehetőséget látunk és fáj, hogy nincs valódi változás és megújulás.

Igen, mindez fájhat! Jogos, ha fáj – akkor is, ha régen volt. Hiányozhat, ami nyilvánvalóan nincs, vagy sosem volt a tiéd. És az is rendben van Isten előtt, ha nem érzel fájdalmat, ha akár közönyös vagy, vagy egy dermedt állapotban vagy és semmilyen érzés nincs jelen benned. Ebben a helyzetben is el tud érni Isten. Az evangélium, amit Pál is hirdetett és amire neki is szüksége volt, amire mindannyiunknak szüksége van, hogy Isten belép a fájdalmunkba és velünk hordozza. És kapcsolódik hozzánk. És megvigasztal. És gyógyít.

III. HITBŐL ÉLNI

Hiszed-e most ezt? Hányszor hallom ezt emberektől: milyen jó annak, aki tud hinni. Én nem tudok hinni.

Pedig mindenki hitből él! Csak nem mindegy, mi a hitünk tartalma! Talán abban hiszel, hogy majd minden jóra fordul, vagy a jó elnyeri méltó jutalmát, esetleg, hogy majd a következő generációknak könnyebb lesz... mindenki valamilyen hitből él. A keresztyén reménységünk azonban ez: az egész Római levél erről szól: az igazi vigasztalás az, hogy Isten legyőzte a legnagyobb ellenséget, a halált és nincs semmi kárhóztató ítélet azok ellen, akik Krisztusban vannak, azaz benne hisznek.

„Az igaz ember hitből fog élni!” – mondja Pál. Az igaz ember a megigazított, megszabadított ember. Aki magához öleli Krisztust. Habakuk prófétát idézi itt az apostol. Ezt a mondatot többféle árnyalattal is vissza lehet adni.

Az igaz ember hite által fog élni. Aki hit által igaz, örökké él. Illetve: „Az igaz az én hűségemből él.” – mondja az Úr.

A keresztyén reménységünk, hogy Isten kegyelmes. Ez a megmentő hit, ami nem a mi saját erős hitünk, hanem pont töredékességünk és elveszettségünk felismerésével és belátásával önmagunk odaadása Istennek. Lemondás önmagunkról és önátadás. Ennél vigasztalóbb dolog nincs a világon! Isten adja, hogy az evangélium elérje a szívünket, vigasztaljon és erősítsen bennünket! Adja meg Isten, hogy legyünk olyan gyülekezet, olyan közösség, ami ezt a vigasztalást éli és hirdeti ott, ahová Isten helyezte ebben a világban.